

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 266/2024
04.07.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Матковић Стефановић, Јасмине Стаменковић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца „INTERDIL EXCLUSIVE“ д.о.о. из Београда, кога заступа пуномоћник Никола Томашевић, адвокат у ..., против туженог „ERSTE BANK“ а.д. из Новог Сада, кога заступа пуномоћник Војин Јовановић, адвокат у ..., ради утврђења и исплате, вредност предмета спора 9.983.317,63 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4745/21 од 02.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 04.07.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4745/21 од 02.03.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4745/21 од 02.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П 210/20 од 04.03.2021. године у ставу (1) изреке дозвољено је преиначење тужбеног захтева као у поднеску од 10. марта 2020. године. Ставом (2) изреке одбијен је приговор компензације потраживања тужиоца са потраживањем туженог у износу од 70.745.64 евра, као приговор компензације означен као евентуални којим је тужени тражио да се утврди да постоји потраживање туженог према тужиоцу у износу од 51.120,37 евра у динарској противвредности по средњем курсу па дан 20.12.2012. године, са законском затезном каматом па овај износ од 20.12.2012. године до исплате, као и захтев да се пребије од потраживања тужиоца према туженом на дан 20.12.2012. године у износу који суд буде одредио, а највише до износа од 51,120,37 динара. Ставом (3) изреке тужбени захтев се делимично усваја. Ставом (4) изреке утврђено је да су ништаве и да не производе правно дејство одредбе Уговора о краткорочном кредиту број ... -... 28.07.2010. године у члану 10. у коме је наведено: „За обраду захтева и одобравање кредита корисник је дужан да уплати 1% накнаде од износа кредита“ што је тужени дужан признати и трпети. Ставом (5) изреке утврђено је да су ништаве и да не производе правно дејство одредбе Уговора о дугорочном кредиту број ...- ... од 02.08.2010. године

у члану 10 у коме је наведено: „корисник је дужан да за обраду захтева и одобравање кредита уплати 0.25% накнаде“, што је тужени дужан признати и трпети. Ставом (6) изреке је утврђено да су ништаве и да не производе правно дејство одредбе Анекса - број 1 Уговора о дугорочном кредиту број ...- ... од 01.12.2011. године у члану 8 у коме је наведено: „корисник је дужан да за обраду захтева и одобравање кредита уплати 0.25% накнаде од износа кредита“, што је тужени дужан признати и трпети. Ставом (7) наложено је туженом да тужиоцу исплати износ од 441.999,07 динара заједно са законском затезном каматом почев од 24.09.2009. године па све до коначне исплате. Ставом (8) изреке је наложено туженом да тужиоцу исплати износ од 329.480,49 динара заједно са законском затезном каматом почев од 24.09.2009. године па све до коначне исплате. Ставом (9) изреке је наложено туженом да тужиоцу исплати износ од 607.740,25 динара заједно са законском затезном каматом почев од 15.09.2009. године па све до коначне исплате. Ставом (10) изреке је наложено туженом да тужиоцу исплати износ од 640.171,89 динара заједно са законском затезном каматом почев од 30.06.2010. године па све до коначне исплате. Ставом (11) изреке је наложено туженом да тужиоцу исплати износ од 507.707,13 динара заједно са законском затезном каматом почев од 19.10.2010. године па све до коначне исплате. Ставом (12) изреке је наложено туженом да тужиоцу исплати износ од 289.886,17 динара заједно са законском затезном каматом почев од 19.10.2010. године па све до коначне исплате. Ставом (13) изреке је наложено туженом да тужиоцу исплати износ од 129.616,99 динара заједно са законском затезном каматом почев од 03.08.2010. године па све до коначне исплате. Ставом (14) изреке је наложено туженом да тужиоцу исплати износ од 45.548,41 динар заједно са законском затезном каматом почев од 03.12.2011. године па све до коначне исплате. Ставом (15) изреке је наложено туженом да тужиоцу исплати износ од 101.389,57 динара заједно са законском затезном каматом почев од 02.12.2011. године па све до коначне исплате. Ставом (16) изреке је наложено туженом да тужиоцу исплати износ од 2.944.364,12 динара заједно са законском затезном каматом почев од 21.12.2012. године па све до коначне исплате. Ставом (17) изреке одбијен је део тужбеног захтева преко досуђеног износа од 329.480,49 динара па до траженог износа од 902.269,88 динара, преко досуђеног износа од 640.171,89 динара па до траженог износа од 1.479.450,43 динара, преко досуђеног износа од 289.886,17 динара па до траженог износа од 652.707,14 динара, преко досуђеног износа од 45.548,41 динара па до траженог износа од 535.816,58 динара, преко досуђеног износа од 2.944.364,12 динара па до траженог износа од 4.625.316,82 динара. Ставом (18) изреке наложено је туженом да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 913.083,80 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 4745/21 од 02.03.2022. године одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена је првостепена пресуда у ставу 17. изреке. Одбијена је жалба туженог као неоснована и потврђена је првостепена пресуда у ставовима 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. и 16. изреке. Преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу 18. изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужени да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 1.322.662,80 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је изјавио ревизију са позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Оцењујући испуњеност услова за одлучивање о ревизији на основу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 10/23-др. закон), Врховни суд је нашао да у овој врсти спора не постоји потреба за уједначавањем судске праксе.

Побијаном пресудом није одступљено од судске праксе. Изражено становиште нижестепених судова у складу је са правним ставом усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној дана 22.05.2018. године и његовом допуном усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 16.09.2021. године. Наведеним правним ставом изречено је да банка има право да наплати трошкове накнаде банкарских услуга, па одредба уговора о кредиту којом се корисник кредита обавезује да банци плати трошкове кредита није ништава под условом да је понуда банке садржала јасне и недвосмислене податке о трошковима кредита.

У конкретном случају странке су закључиле два уговора о кредиту и један анекс уговора, којима се тужилац између осталог обавезао да туженој банци исплати накнаду за обраду кредитног захтева. У случају када нема доказа да је тужени поступио на напред описани начин и да је тужиоцу као кориснику кредита доставио понуду са прописаном садржином, то представља његову несавесност која води ништавости имовинског права уговореног таквим поступањем у сопствену корист, због чега нема повреде правног става Врховног касационог суда. У описаној ситуацији нема потребе за разматрањем правног питања од општег интереса или правног питања у интересу равноправности грађана, као ни потребе за новим тумачењем права, јер су нижестепени судови поступили у складу са ставом Врховног касационог суда поводом спорног правног питања.

Без утицаја на дозвољеност ревизије је позивање туженог на различиту судску праксу јер су пресуде на које се ревидент позива засноване на другачијем чињеничном стању.

На основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 10/23), одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку и нашао да ревизија туженог није дозвољена.

Одредбом члана 485. Закона о парничном поступку, прописано је да ревизија у привредним споровима није дозвољена ако вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност од 100.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужилац је против туженог поднео тужбу дана 07.11.2014. године. Вредност предмета спора побијаног дела по тужби износи 5.078.423,30 динара, што представља противвредност од 48.542,67 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Имајући у виду да у овом привредном спору, вредност предмета спора побијане правноснажне пресуде, не прелази законом прописани цензус од 100.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, Врховни суд закључује да ревизија туженог није дозвољена.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 413. Закона о парничном поступку, донео одлуку као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић